

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **Mgr. Ing. Bc. K. Š.**, zastoupeného Mgr. Petrem Kaustou, advokátem, se sídlem Čs. Legií 5, Ostrava - Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje**, se sídlem 30. dubna 24, Ostrava - Moravská Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 7. 2010, č. j. 22 Ca 264/2009 - 54,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ředitele Policie ČR Městského ředitelství Ostrava ve věcech služebního poměru ze dne 27. 10. 2005, č. RMSOV - 2674/2005, byl žalobce nadporučík Ing. K. Š. podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále též „služební zákon“) propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie České republiky pro jednání spočívající v tom, že dne 8. 10. 2005 v době kolem 01:00 hod. řídil v Ostravě - Zábřehu po ulici Pavlovově osobní motorové vozidlo Daewoo Spero SPZ X po předchozím požití alkoholických nápojů. Tato skutečnost byla zjištěna hlídkou Policie ČR, která u jmenovaného provedla orientační dechovou zkoušku přístrojem Dräger s výsledkem 2,18 g/kg v dechu. Následným odběrem krve pak bylo u jmenovaného zjištěno 2,39 ‰ alkoholu v krvi. Tím tedy žalobce úmyslně porušil zákonnou povinnost uloženou ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, která řidiči ukládá zákaz řízení motorového vozidla bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo požití jiné návykové látky, čímž úmyslně zvláště závažným způsobem porušil služební přísahu policisty, obsaženou v § 6 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb., kterou je jakožto policista vázán. Podle § 108 odst. 2 služebního zákona služební poměr končí uplynutím dvou kalendářních měsíců následujících po dni doručení tohoto rozhodnutí.

K odvolání žalobce proti uvedenému rozhodnutí rozhodl ředitel Krajského ředitelství Policie Severomoravského kraje dne 14. 8. 2009, č.: KRPT - 52308 - 7/ČJ - 2009 - 0700KR - PK, tak, že odvolání žalobce zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

Proti posledně uvedenému správnímu rozhodnutí podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který rozsudkem ze dne 26. 7. 2010, č. j. 22 Ca 264/2009 - 54, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce ve své žalobě uplatnil celkem 15 žalobních bodů, jimiž se krajský soud podrobně zabýval a ani jeden z těchto žalobních bodů neshledal důvodným. Ve vztahu k prvnímu žalobnímu bodu pokládal krajský soud za nerozhodné, že v žalobcově případě bylo rozhodováno žalovaným celkem 4 x po dobu 4 - 5 let, když věcný závěr byl přezkoumán soudem až v napadeném rozsudku. Důvodem předcházejících zrušovacích soudních rozhodnutí byla vesměs procesní pochybení žalovaného, kdy ani přes počet žalovaným vydaných rozhodnutí není možno konstatovat, že by se změnil žalobci vytýkaný skutek či jeho posouzení žalovaným jako závažné porušení služební přísahy. To, zda vytýkané jednání skutečně závažným porušením služební přísahy je, závisí na služební přísaze a vytýkaném jednání, nemůže být nějak odvislé od délky probíhajícího řízení. Pokud žalobce napadá procesní pochybení správního orgánu I. stupně (nevyžádání služebního hodnocení), krajský soud zdůraznil, že správní řízení je nutno pojímat jako celek s ohledem na jeho výsledek bezprostředně předcházející případnému soudnímu přezkumu, kterým je rozhodnutí odvolacího orgánu. Není vyloučeno, aby odvolací orgán v odvolacím řízení napravit pochybení prvostupňového správního orgánu, nepřesahuje-li to meze odvolacího řízení. Právě k takové situaci přitom došlo v posuzovaném případě, kdy služební hodnocení bylo vyžádáno v odvolacím řízení. Nejistil-li tedy správní orgán I. stupně úplně a řádně skutkový stav, bylo toto jeho pochybení napraveno v odvolacím řízení. Třetí žalobní bod je pak podle krajského soudu čistě spekulativní, když žalobce usuzuje na manipulaci se zjištěnými hladinami alkoholu v krvi jen z odlišného rozdílu mezi alkoholem v dechu a v krvi. K takto obecné námitce byly jen obecně konstatovány obecně známé skutečnosti, že odběr krve je pravidelně činěn s delším časovým odstupem od požití alkoholu, který není u všech kontrolovaných totožný, že přístroje pro provedení dechové zkoušky mají možnou odchylku, a to až do 0,24 ‰ a že organismus každého jednotlivce odbourává alkohol jinak rychle. V případě žalobních bodů 4 a 13 pokládá krajský soud jiná rozhodnutí (byť těchž policistů a na podkladě těchž skutků) za nerozhodná, když jimi bylo rozhodováno o jiné věci (kázeňskému opatření) a tato rozhodnutí nebyla nikdy předmětem přezkumu žalovaného ani soudu. Zde žalobce srovnává svoje jednání s jednáním policisty kpt. ing. M. H., který narazil do stojícího vozidla, zatímco žalobce žádnou nehodu nezpůsobil. Krajský soud pokládá žalobcovo jednání za jednání vyšší typové nebezpečnosti, když žalobce řídil vozidlo v „ostrém“ silničním provozu, zatímco kpt. ing. M. H. bez většího silničního provozu pouze „posunoval“ zaparkované vozidlo na parkovacím místě. Rozhodně to tak byl žalobce, kdo intenzivně ohrožoval chráněné zájmy - život, zdraví, majetek. Právě proto krajský soud přisvědčil úvaze žalovaného, že rozdíl mezi jednáním žalobce a jednáním, které bylo prokázáno kpt. ing. M. H., odůvodňuje odlišný postup (v tomto směru není ani nevýznamný rozdíl množství alkoholu v krvi, pokud u žalobce bylo zjištěno 2,39 ‰ a u kpt. ing. M. H. toliko 1,66 ‰). K žalobním bodům 5, 10, 11, 14 a 15 krajský soud konstatoval, že žalovaný se s námitkou žalobce o přiblížení se krajní nouzi (tu žalobce spatřuje v tom, že potřeboval neodkladně obstarat zdravotnickou pomoc pro svého otce) vypořádal, pokud výslovně uvedl, že motivace žalobcova jednání nemůže vzhledem k objektivně zjištěným skutečnostem přivodit jiné rozhodnutí než jaké bylo přijato. S touto úvahou se krajský soud ztotožnil, neboť při řízení motorového vozidla po vypití dvou piv a pěti slivovic, tedy při této intenzitě porušení závazku policisty k čestnosti a dodržování zákona ve služební přísaze již skutečně nelze dovodit, že by motivace vytýkaného jednání (byť sebelepší) mohla vést k závěru, že by služební přísaha nebyla porušena zvlášť závažným způsobem. Krajský soud dále

zastává názor, že žalobcovo jednání se krajní nouzi mohlo přiblížit leda zdánlivě, když zdůraznil, že možnost jiného řešení situace musela být při volbě chůze (běh) řízení vozidla žalobci zřejmá i při 2,39 ‰ v krvi a žalobce si musel být i v tomto stavu vědom, že zvolil nejen nevhodný, ale zcela nepřipustný způsob řešení, navíc pro policistu, jakkoli v tom okamžiku zrovna nebyl ve službě. Krajský soud proto uzavřel, že jednání žalobce se nepřiblížilo krajní nouzi natolik, aby snižovalo intenzitu porušení služební přísahy pod stupeň „závažným“ způsobem. Krajský soud se dále neztotožnil ani s názorem žalobce, že by jeho jednání bylo nedbalostním. V této souvislosti poukázal na to, že žalobce věděl, že alkohol požil, jako člověk nezbavený způsobilosti k právním úkonům pak musel vědět, že bude-li v tomto stavu řídit motorové vozidlo, může ohrozit život a zdraví osob či majetek, což mu bylo zjevně lhostejné, tedy pro takový případ byl s tímto následkem srozuměn. Tyto okolnosti nejsou znaky nedbalosti, ale úmyslu nepřímého (srov. § 4 odst. 1, 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích). Úvahu žalovaného ve vztahu k později účinnému znění trestního zákona neshledal krajský soud nesprávnou, byť by mohla být formulována šťastněji. Skutečnost, že předmětné jednání by v dalším roce již znaky trestného činu naplňovalo, jen podtrhuje závěr o závažnosti porušení služební přísahy. Krajský soud přitom nezpochybňuje, že v roce 2005 toto jednání trestné nebylo, to ostatní však netvrdí ani žalovaný kdekoli v napadeném rozhodnutí. Ohledně žalobního bodu osm se krajský soud ztotožnil s žalobcem, že je nepřipadná argumentace materiálem nazvaným „Záznam k aplikační praxi“, nikoliv však proto, že vznikl až v roce 2009, ale protože se nejedná o žádný relevantní materiál, ale faktické pouhé poznámky předsedkyně poradního orgánu žalovaného. V tomto materiálu poznamenané informace však vycházejí i z jiného v řízení legitimně užitého materiálu, proto krajský soud toto pochybení nepokládal za způsobilé ovlivnit zákonnost napadeného rozhodnutí a tím způsobilé založit důvod pro jeho zrušení. Oním užitým materiálem je žalobcem zpochybňovaný materiál MVČR, jenž však není ničím jiným než metodickou pomůckou shrnující dosavadní aplikaci ZSP a následujícího zákona správními orgány a soudy se shrnujícími závěry. Užití tohoto materiálu jako podpůrného je pak zcela legitimní stejně jako praxe soudů odkazujících na rozsudky soudů vyšších stupňů o aplikaci též zákonných ustanovení, byť vydaných po jednání přezkoumávaném v konkrétní věci. Veškeré okolnosti případu tak vedly krajský soud k aprobaci úvahy žalovaného, že jednání, jehož se žalobce dopustil, představuje porušení služební přísahy závažným způsobem, proto důvod k propuštění ze služebního poměru aplikovaný správními orgány byl naplněn a napadené rozhodnutí je zákonné. Krajský soud rovněž uvedl, že si je vědom obecných požadavků na rozhodování, jak jsou vymezeny např. v žalobcem odkazovaném doporučení Rady ministrů Rady Evropy, tyto požadavky výslovně zmiňuje a dospívá k závěru, že uvedené zásahy nebyly v případě žalobce porušeny. Závěrem krajský soud uvedl, že žalobce zcela nepřipadně odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2009, č. j. 6 Ads 25/2009 - 87. Tímto rozsudkem sice bylo vysloveno, že pro aplikaci § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 189/1992 Sb., o služebním poměru, je nezbytné naplnění všech znaků trestného činu, ovšem za situace, kdy toto ustanovení bylo aplikováno ve znění účinném od 1. 3. 2006 (tj. po novelizaci provedené zákonem č. 21/2006 Sb.), neboť v Nejvyšším správním soudem posuzovaném případě se jednalo o skutek, k němuž došlo 13. 12. 2006. Z citace ustanovení ve znění do 28. 2. 2006 (čili i v době žalobci vytýkaného jednání) a ve znění od 1. 3. 2006 (čili v době jednání posuzovaného Nejvyšším správním soudem v žalobcem odkazovaném rozsudku) dovozuje, že znění § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 189/1992 Sb. před novelizací provedenou zákonem č. 21/2006 Sb. dopadá na zcela jiný okruh jednání. Znění před novelou požaduje pro propuštění policisty porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem bez ohledu na to, zda naplňuje znaky trestného činu, naopak znění po novele vyžaduje naplnění znaků trestného činu, k čemuž navíc musí ještě přistoupit další znak - způsobilost předmětného jednání ohrozit dobrou pověst policie.

S ohledem na to, že žádný z žalobních bodů nebyl shledán důvodným, krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. V odůvodnění své kasační stížnosti polemizuje se závěry krajského soudu, které učinil ohledně jednotlivých žalobních bodů. Obsáhle se vyjadřuje k délce řízení před správním orgánem a je toho názoru, že právě délka řízení v jeho věci může mít vliv na posouzení závažnosti vytýkaného jednání. V této souvislosti připomněl nález Ústavního soudu ve věci sp. zn. I. ÚS 487/04, v němž uvedený soud uzavřel, že formální rozhodnutí ignorující podstatu věci po řadu let trvajícím procesu otřásají důvěrou občanů v soudnictví, které tvoří jeden ze základních pilířů demokratického právního státu. Stěžovatel rovněž trvá na svých argumentech ohledně nesprávného postupu při vyhodnocování alkoholu v krvi v obou soudem srovnávaných případech. Stěžovatel dále nesouhlasí se závěrem krajského soudu o tom, že jeho jednání se nemohlo přiblížit krajní nouzi natolik, že by snižovalo intenzitu porušení služební přísahy pod úroveň „závažným způsobem“. Krajský soud tento závěr přijal, aniž by se vypořádal s řešením otázky porovnání k záchraně lidského života či zdraví (stěžovatel skutečně nemohl v rozhodné době vědět, jak je závažný zdravotní stav jeho otce) a svým rozhodnutím řekl, že stěžovatel měl zajistit lékařskou pomoc jiným způsobem. Stěžovatel má zato, že existují důvody vhodné zvláštního zřetele, které odůvodní řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu ve stavu přibližujícím se stavu krajní nouze, který současně odůvodní nepřiměřenost rozhodnutí o jeho propuštění ze služebního poměru pro zvláště závažné porušení služební přísahy. Je přesvědčen, že o takový případ v souzené věci jde. Podle stěžovatele krajský soud nesprávně vyhodnotil užitý princip proporcionality mezi negativními dopady na práva, svobody a zájmy stěžovatele a sledovaným účelem (tím je propustit ze služebního poměru policistu), a to s poukazem na argumentaci uvedenou k bodům 5, 10, 11, 14 a 15. Konečně stěžovatel nepovažuje svou argumentaci odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu z 29. 4. 2009, č. j. 6 Ads 25/2009 - 87, za nepřipadnou, jak uzavřel krajský soud, naopak stěžovatel má za to, že toto rozhodnutí má pro něj zásadní význam, a to v kontextu s novelou zákona č. 189/1992 Sb. provedenou zákonem č. 21/2006 Sb., která nabyla účinnosti 1. 3. 2006. K tomu pak snáší podrobnou argumentaci.

S ohledem na všechny jím uvedené skutečnosti proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí zrušil a věc krajskému soudu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). V kasační stížnosti uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. a pro tyto důvody je kasační stížnost shledána přípustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti opakuje námitky, které uplatnil již v řízení před krajským soudem a s nimiž se krajský soud velmi podrobně zabýval, přičemž ani jednu z těchto námitek (bylo jich celkem 15), neshledal důvodnou. Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s vyčerpávajícím a výstižným posouzením jednotlivých žalobních námitek stěžovatele krajským soudem a pro stručnost na odůvodnění krajského soudu odkazuje. Pokud jde o vlastní skutek, pro nějž byl stěžovatel propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie ČR, stěžovatel nezpochybňuje, že dne 8. 10. 2005 v nočních hodinách řídil osobní automobil po požití většího

množství alkoholických nápojů (toto jednání i podle Nejvyššího správního soudu lze hodnotit jako porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem, přičemž uvedené jednání samo o sobě může být důvodem k propuštění policisty ze služebního poměru), je však přesvědčen, že s ohledem na okolnosti případu nemělo být k propuštění ze služebního poměru přistoupeno. Jak již bylo uvedeno, k tomu se krajský soud vyčerpávajícím způsobem vyjádřil, a ani v kasační stížnosti stěžovatel neuvedl nic podstatného, co by mohlo vést ke zpochybnění závěrů krajského soudu. Pokud pak stěžovatel uvádí nové důvody pro to, že rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 6 Ads 25/2009 má pro věc zásadní význam, je v této části kasační stížnost nepřijatelná, protože se opírá o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud tudíž neshledal důvodnost žádného z uplatněných důvodů kasační stížnosti stěžovatele, kasační stížnost byla proto jako nedůvodná zamítnuta (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, proto mu právo na náhradu řízení nepřísluší, žalovanému, ač byl v řízení úspěšný, toto právo na náhradu nákladů řízení nebylo přiznáno, protože z obsahu spisu nevyplývá, že by žalovanému nějaké náklady v řízení o kasační stížnosti vznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. prosince 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu